

סמים (שהורסים) מסיבות

סמי המסיבות כמו MDMA (שנצרך בתצורה של טבליות אקסטזי), LSD, קוקאין ושאר הכימיקלים, זמינים למדי לבליינים רבים. הסכנות בשימוש בסמים הם לא הבעיה היחידה. ערבוב סוגים שונים של סמים והחדרת סמים במשקאות המבלים ללא ידיעתם יכול להיות קטלני ולגרום לכשל מערכתי ואף למוות.

❖ הקדמה

בני נוער וצעירים נוטים לעשות שימוש בסמי מסיבות בברים, מועדוני לילה, הופעות ומסיבות. הסיבות לכך מגוונות: בליינים משתמשים בסמים לצורך תחושת התעלות, לשחרור עכבות, אנרגיה מרובה, עירנות יתר, חדות, אופוריה ועליה בחשק המיני ובביטחון העצמי ועוד.

הסכנות בשימוש בסמים הן לא הבעיה היחידה. ערבוב סוגים שונים של סמים הינו קטלני. למשל, אחד הסמים הקטלניים ביותר הוא האלכוהול, והשילוב שלו עם סמי מסיבות מסוימים עלול להיות מסכן חיים. כמו גם, מבליים עלולים להחדיר סמים במשקאות המבלים/ות ללא ידיעתם/ן ולגרום למבלים לכשל מערכתי ואף למוות.

אחד המקרים שפורסמו לאחרונה היא של מושיית פישר-צעירה שהתמוטטה לאחר ששתתה בקבוק מים מהול בסם מסוג אקסטזי במועדון בתל אביב, שהובילו לאשפוז במצב אנוש וכמעט איבדה את חייה. היא הוכנסה ליחידה לטיפול נמרץ עם כשל מערכתי. היא אובחנה כסובלת מהרעלה. יממה לאחר מכן עצרה המשטרה החשודים כי החדירו סם לכוס המשקה שלה.

❖ אז אילו סמים נחשבים כ'סמי מסיבות'?

[\(Gamma-hydroxybutyrate\) GHB](#):

- **תיאור:** חומר מדכא שנעשה בו שימוש רפואי בטיפול בנרקולפסיה, הפרעה הגורמת ל-"התקפי שינה" בשעות היום.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** ליקוויד, סם אונס, G, Gina.
- **צורות שכיחות:** נוזל חסר צבע, אבקה לבנה.
- **אופני שימוש שכיחים:** בליעה (לרוב נצרך עם אלכוהול או משקאות אחרים).
- **השפעות לטווח קצר:** אופוריה, נמנום, בחילות, הקאות, בלבול, אובדן זיכרון, אובדן הכרה, האטה בקצב הלב ובנשימה, ירידה בחום גוף, התקפים, תרדמת, מוות.
- **השפעות לטווח ארוך:** לא ידוע.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** משמש לעיתים כסם אונס בדייטים.
- **השפעות בשילוב אלכוהול:** בחילות, בעיות נשימה, השפעות המדכאות של האלכוהול גדלות באופן ניכר.

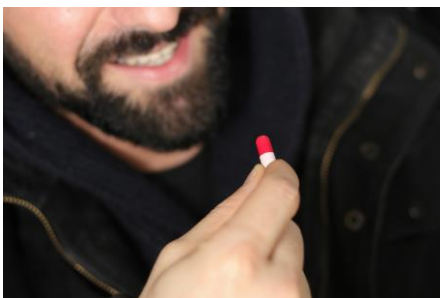
רוהיפנול (Rohypnol):

- **תיאור:** חומר מדכא תרופה ממשפחת הבנזודיאזפינים, הדומה לתרופות הרגעה, כדוגמת ואליום. מתבגרים ומבוגרים צעירים נוטים להשתמש לרעה בתרופה בבארים, מועדונים, מופעים ומסיבות. נעשה בו שימוש בביצוע עבירות מין עקב יכולתו להרגיע ולשתק קורבנות שאינם חשדניים.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** סם אונס.
- **צורות שכיחות:** טבליה.
- **אופני שימוש שכיחים:** בליעה (כטבליה או מומס במשקה), הסנפה.
- **השפעות לטווח קצר:** נמנום, סדציה, שינה; שכחה, אובדן זיכרון זמני; חרדה מופחתת; הרגעת שרירים, פגיעה בזמן תגובה ובקואורדינציה; פגיעה בתפקודים קוגניטיביים ובשיפוט; בלבול; תוקפנות; התרגשות-יתר; הבלעת מילים; כאבי ראש; האטה בנשימה ובקצב הלב.
- **השפעות לטווח ארוך:** לא ידוע.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** לא ידוע.
- **השפעות בשילוב אלכוהול:** סדציה חמורה, איבוד הכרה, ירידה בקצב הלב ובנשימה, דבר שעלול להוביל למוות.

קטמין (Ketamine):

- **תיאור:** סם דיסוציאטיבי שנעשה בו שימוש בטיפול וטרנרי. סמים דיסוציאטיביים הינם חומרים הזיוניים הגורמות לתחושת ניתוק מהמציאות.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** Cat Valium, K, Lady K, Special K, Vitamin K; נכנס לקטגוריית סמי האונס.
- **צורות שכיחות:** נוזל, אבקה לבנה.
- **אופני שימוש שכיחים:** הזרקה, הסנפה, עישון (מוסיפים את האבקה לסיגריות טבק או מריחואנה), בליעה.
- **השפעות לטווח קצר:** בעיות ריכוז, למידה וזיכרון; מצבים דמויי חלום, הזיות; סדציה; בלבול; אובדן זיכרון; עלייה בלחץ הדם; איבוד הכרה; נשימה איטית באופן מסוכן.
- **השפעות לטווח ארוך:** כיבים וכאבים בשלפוחית השתן; בעיות בכליות; כאבי בטן; דיכאון; פגיעה בזיכרון.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** משמש לעיתים כסם אונס בדייטים; סיכון להידבקות ב-HIV, צהבת ומחלות זיהומיות נוספות עקב שיתוף מזרקים.
- **השפעות בשילוב אלכוהול:** סיכון מוגבר להשפעות מזיקות.

MDMA (Ecstasy): (אקסטזי) (Methylenedioxyamphetamine-3,4):

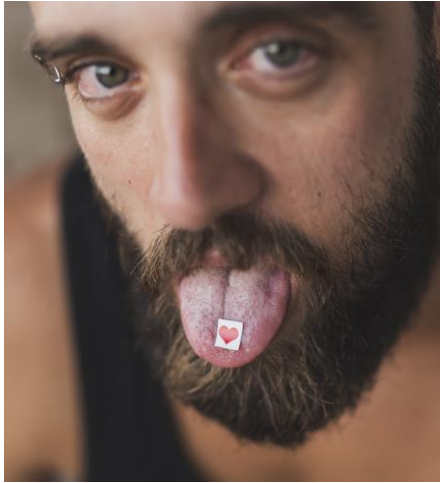
- **תיאור:** חומר מעורר (Stimulants). סם סינטטי, פסיכואקטיבי, בעל דמיון לחומר המעורר אמפטמין ולחומר ההזיוני מסקלין (mescaline). MDMA הוא החומר הפעיל באקסטזי.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** אקסטה, אקסטות, סם האהבה, גלגל.
- **צורות שכיחות:** טבליות צבעוניות עם הדפס לוגו, כמוסות, אבקה, נוזל.
- **אופני שימוש שכיחים:** בליעה, הסנפה.
- **השפעות לטווח קצר:** הפחתת עכבות; תפיסה חושית מוגברת; עלייה בקצב הלב ובלחץ הדם; שרירים מתוחים; בחילות; נטייה להתעלפות; צמרמורות או הזעה; עלייה חדה בחום הגוף המובילה לכשל כליתי או למוות.
- **השפעות לטווח ארוך:** בלבול ארוך-טווח, דיכאון, בעיות ריכוז, זיכרון ושינה; חרדה מוגברת, אימפולסיביות; עניין מופחת במין.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** לא ידוע.
- **השפעות בשילוב אלכוהול:** אקסטזי מפחית מקצת מהשפעות האלכוהול. האלכוהול יכול להגדיל את ריכוז האקסטזי בדם, דבר שעלול להעלות את הסיכון להשפעותיו הניורוטוקסיות של האקסטזי.

מתאמפטמין (Methamphetamine):

- **תיאור:** סם מעורר, ממכר מאוד, ממשפחת האמפטמינים.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** קריסטל, קרח (Ice), ספיד, Meth. קריסטל מת'.
- **צורות שכיחות:** אבקה לבנה או טבליה, קריסטל מת' נראה כמו חתיכות זכוכית או "סלעים" כחולים-לבנים בוהקים בגדלים שונים.
- **אופני שימוש שכיחים:** בליעה, הסנפה, עישון, הזרקה.
- **השפעות לטווח קצר:** ערנות ופעילות פיזית מוגברת; ירידה בתיאבון; עלייה בנשימה, בקצב הלב, בלחץ הדם ובחום הגוף; הפרעות בקצב הלב.
- **השפעות לטווח ארוך:** חרדה, בלבול, נדודי שינה, בעיות מצב רוח, התנהגות אלימה, פרנויה, הזיות, דלוזיות, אובדן משקל, בעיות שיניים חמורות, גירוד אינטנסיבי המוביל לפצעים על העור.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** הריון: לידה מוקדמת, הפרדת השליה מהרחם, משקל לידה נמוך, תשישות, בעיות לב ומוח; סיכון להידבקות ב-HIV, צהבת ומחלות זיהומיות נוספות. עקב שיתוף מזרקים.

- **השפעות בשילוב אלכוהול:** מסתיר את השפעותיו המדכאות של האלכוהול, דבר שעלול להעלות את הסיכון להרעלת אלכוהול; עלול להעלות את לחץ הדם.

LSD (acid) (lysergic acid diethylamide):

- **תיאור:** סם הזיוני המיוצר מחומצה ליסרגית, המצויה בפטריה הגדלה על שיפון ודגנים אחרים.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** טריפ, אסיד, בולים, קרטונים, הופמן.
- **צורות שכיחות:** טבליה; כמוסה; נוזל צלול; חתיכות ריבועים קטנות מעוטרות של נייר סופג שנספגו בנוזל.
- **אופני שימוש שכיחים:** בליעה, ספיגה באמצעות רקמות הפה (ריבועי נייר).
- **השפעות לטווח קצר:** מצבי רוח משתנים; עיוות ביכולת המשתמש לזהות את המציאות, לחשוב בצורה הגיונית או לתקשר עם אחרים; עלייה בלחץ הדם, בקצב הלב, בחום הגוף; סחרחורת; אובדן תיאבון; רעד; אישונים מוגדלים.
- **השפעות לטווח ארוך:** פלאשבקים מפחידים (נקרא "Hallucinogen Persisting Perception Disorder"); הפרעות ויזואליות ממושכות, חשיבה לא מאורגנת, פרנויה ושינויי מצב רוח.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** לא ידוע.
- **השפעות בשילוב אלכוהול:** לא ידוע.

קוקאין (Cocaine):

- **תיאור:** סם מעורר ממכר מאוד, המיוצר מעלי צמח הקוקה הגדל בדרום אמריקה.
- **שמות רחוב/ שמות מסחריים וכינויים נפוצים:** קוק קריסטל, למעלה (לקוקאין), בסטים (לקראק).
- **צורות שכיחות:** אבקה לבנה, גביש לבן (קריסטל).
- **אופני שימוש שכיחים:** הסנפה, עישון, הזרקה.
- **השפעות לטווח קצר:** היצרות כלי דם, אישונים מוגדלים; עלייה בחום הגוף, בקצב הלב ובלחץ הדם; כאבי ראש; כאבי בטן ובחילות; אופוריה, עלייה באנרגיה, בערנות; נדודי שינה, חוסר שקט; חרדה; התנהגות בלתי צפויה ואלימה, התקפי חרדה, פרנויה, פסיכוזה; בעיות בקצב הלב, התקף לב; שבץ, התקף, תרדמת.
- **השפעות לטווח ארוך:** אובדן חוש הריח, דימומים באף, נזק אפי ובעיות בליעה עקב הסנפה; זיהומים ומוות של רקמות המעיים עקב ירידה בזרימת הדם; תזונה לקויה ואובדן משקל; נזק לריאות עקב עישון.
- **היבטים בריאותיים נוספים:** הריון: לידה מוקדמת, משקל לידה נמוך, חסכים בוויסות-העצמי וביכולת הריכוז בקרב ילדים בגיל בית הספר שהיו חשופים לחומר במהלך ההריון; סיכון להידבקות ב-HIV, צהבת ומחלות זיהומיות נוספות עקב שיתוף מזרקים.
- **השפעות בשילוב אלכוהול:** סיכון גבוה יותר ל-cardiac toxicity מאשר כל אחד מהחומרים לבדו.

❖ התמודדות קהילתית עם התופעה - מודל 'רספקט'

מודל 'רספקט'- נותנים כבוד במקומות הבילוי - מיזם עירוני שנועד להפוך את מקום הבילוי למוגן, בטוח ומכבד.¹

תו תקן 'Respect' ניתן למקומות בילוי המקפידים כאמור על ביצוע פעולות החינוכיות להגנה על מבלות ומבלים מפני אלימות והטרדות מיניות, ודואגים לכך שכל עובדי המקום יהיו מודעים וערניים לנושא כחלק מתפקידם.

במסגרת המיזם נתלים במקומות הבילוי, כרזות המיועדות לציבור המבלים במטרה לעודד נורמות חברתיות חיוביות, התאורה בשירותים מוחלפת לבהירה, הבעלים והברמנים עוברים מפגשי הדרכה, כך גם צוות המלצרים כולל סדנא מטעם 'הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול' של המשרד לביטחון הפנים, בנושא חיזוק היכולת לזהות סימני מצוקה, איתור וטיפול בהטרדה. בנוסף, במקומות אלה, מבוצעים סיורים תכופים של גורמי האכיפה העירוניים, ביניהם משטרה ושיטור עירוני.

על אלה ועוד התחייבו בעלי העסקים שחתמו על אמנה ונושאים בחזית העסק את תו התקן 'Respect' המעיד כי המקום הינו מקום בילוי בטוח. המיזם מיושם בעוד מספר רשויות בארץ כחלק מ'הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול' של המשרד לחיזוק וקידום קהילתי.

סרטון- 'תו תקן למקום בילוי בטוח אילת' - הסרטון נוצר כחלק מהיוזמה של העיר אילת, ליצירת תו תקן למקום בילוי בטוח. הסרטון משמש ככלי להכשרת בארמנים ומלצריות בפאבים ובמועדונים שבחרו להצטרף ליוזמה.²

❖ המלצות לבילוי בטוח:

1. פתחו את בקבוק המשקה באופן עצמאי והימנעו מקבלת בקבוק פתוח מאדם זר.
2. השגיחו על המשקה ממנו אתם שותים בכל עת.
3. גלו ערנות לכל התנהגות חריגה וחשודה בסביבתכם ובסביבת חברים.
4. בלו עם חברה היכול להשגיח עליכם ולסייע בעת הצורך.
5. קבעו מראש חברה שאינם שותים – גם לנהיגה חזרה הביתה וגם לבטיחות במסיבה עצמה.

במקרה של חשד לשתיית סם אונס: יש לפנות באופן המהיר ביותר לבית החולים. לאחר קבלת טיפול רפואי יש לפנות לתחנת משטרה ולהגיש תלונה בנושא.

¹ פרויקט 'תו Respect' הינו יוזמה של גברת סופיה גורדייב, רכזת קהילה ברשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול בעיריית אילת.
² הסרטון הופק על ידי ד"ר ימית אלפסי, ראש אגף מניעה ברשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול.

❖ סיכום

בני נוער וצעירים נוטים לעשות שימוש בסמי מסיבות בברים, מועדוני לילה, הופעות ומסיבות. הסיבות לכך מגוונות: בליינים משתמשים בסמים לצורך תחושת התעלות, לשחרור עכבות, אנרגיה מרובה, עירנות יתר, חדות, אופוריה ועליה בחשק המיני ובביטחון העצמי ועוד.

הסכנות בשימוש בסמים הן לא הבעיה היחידה. ערבוב סוגים שונים של סמים הינו קטלני. למשל, אחד הסמים הקטלניים ביותר הוא האלכוהול, והשילוב שלו עם סמי מסיבות מסוימים עלול להיות מסכן חיים. כמו גם, מבליים עלולים להחדיר סמים במשקאות המבליים/ות ללא ידיעתם/ן ולגרום למבליים לכשל מערכתי ואף למוות.

סמי מסיבות כוללים את הסמים הבאים:

- **GHB**: החומר מופיע בדרך כלל כנוזל שקוף, ללא צבע או ריח, אך הוא קיים גם בצורת אבקה ונצרך בבליעה. מכיוון שהסם חסר צבע או טעם, התוקפים נוהגים למהול אותו במשקאות. השפעתו על הגוף מהירה ושרידו מתפוגגים בתוך זמן קצר, דבר המקשה את איתורו בבדיקות מעבדה.
- **קטמין (Ketamine)**: סם הרדמה נפוץ בשימוש רפואי וטרינרי נרחב. משמש לעיתים כסם אונס בדייטים.
- **תרופות שינה והרגעה**: השימוש הראשון שנצפה כ'סם אונס' היה בתרופת שינה ממשפחת הבנזודיאזפינים בשם **רוהיפנול**, בארצות הברית. תוקפים משתמשים בתרופות אלו לנטרול ההתנגדות ולערפול החושים, ולרוב גם הן מוכנסות בזדון לתוך המשקה של הקורבן וגורמות לבעיות זיכרון.
- **אקסטזי (MDMA)** - הסם גורם למשתמשים לתחושת התעלות, מגביר פתיחות ומשחרר עכבות (סם האהבה).
- **מתאמפטמין**: גורם לערנות ופעילות פיזית מוגברת. מעורר חשק מיני, מעלה ביטחון עצמי ומפחית עכבות.
- **LSD**: הגורם לתחושת אופוריה, עוררות, לשיבושים בתודעה-הזיות ו"לטרופ".
- **קוקאין**: אופוריה, עליה באנרגיה, בערנות.

❖ חשוב לזכור

ישנה חשיבות רבה להגברת המודעות לסכנות הקיימות בשימוש בסמי מסיבות במהלך הבילוי בברים, מועדוני לילה, הופעות ומסיבות. כמו גם להבנה כי האושר שלנו, לא תלוי בגורמים חיצוניים ואפשר ליהנות ולהרגיש מאושר ללא שימוש בעזרים מלאכותיים כגון חומרים פסיכואקטיביים שעלולים לגרום למוות בגלל חוויה רגעית, שקרית ושאינה משתלמת במיוחד.

❖ מקורות

[סמי מסיבות \(National Institute on Drug Abuse\) NIDA-\(Club Drugs\)](#)

[לינק לרשימת כל סוגי הסמים - Commonly Abused Drugs Charts-NIDA](#)

• מתאמפטמין (Methamphetamine)	• (Gamma-hydroxybutyrate) GHB
• LSD (acid)	• רוהיפנול (Rohypnol)
• קוקאין (Cocaine)	• קטמין (Ketamine)
	• MDMA (Ecstasy)